

Aan:
De leden van de Commissie OC&W

Hilversum, 19 november 2018
Betreft: Inbreng standpunten Ronde Tafelgesprek

Geachte leden van de Commissie OC&W,

Als voorzitter van het College van Omroepen en directeur van de Evangelische Omroep zet ik hierbij kort mijn standpunten uiteen. Dit ter voorbereiding op het rondetafelgesprek van 21 november a.s., waarbij ik graag bereid ben deze standpunten nader toe te lichten. Mijn standpunt heeft alles te maken met mijn liefde voor het publieke bestel. Hoewel verre van volmaakt hoort het bij Nederland. Dat zien we ook in de waardering van het publiek terug. Er wordt door makers en medewerkers met passie gewerkt aan een rijk aanbod van content met publieke waarde. Neem een willekeurige week en laat tot je doordringen wat er allemaal voorbij komt. Tal van journalistieke programma's, ontroerende en tot nadenken stemmende documentaires (inclusief festival), voor de kinderen het Sinterklaasjournaal, Lubach met een kritisch onderwerp over de publieke omroep en het programma Genaaid over misstanden in de kledingindustrie. En tegelijkertijd moeten er zaken anders en beter, want ook dat verdient Nederland.

Noodzaak van publieke omroep

De noodzaak van een publieke omroep laat zich vertalen in drie hoofdonderdelen:

1) Democratische noodzaak

Voor het goed functioneren van de democratie is journalistiek en educatie vanuit een neutrale invalshoek essentieel. In tijden van nepnieuws bewijst de publieke omroep hierin haar belangrijke waarde. Mijn inschatting is dat die rol in de toekomst alleen maar belangrijker wordt. In de veelheid van het aanbod moet de burger een bron hebben van betrouwbare, herleidbare en onafhankelijke informatie.

2) Maatschappelijke noodzaak

Naast neutrale informatievoorziening zorgt duiding van het nieuws vanuit verschillende invalshoeken ervoor dat de bevolking haar mening kan vormen en geconfronteerd wordt met verschillende maatschappelijke visies. Dit zorgt enerzijds voor verbinding, en anderzijds voor herkenbare standpunten, wat het vertrouwen in de media vergroot. Publieke omroepen zijn geworteld in de samenleving en maken vanuit wie zij zijn – en niet vanuit wat hen als taak is opgedragen – content vanuit een maatschappelijke visie. Herkenbaarheid en herleidbaarheid van deze content is hierbij essentieel.

3) Noodzaak van een goed functionerende creatieve sector

Het stimuleren van de creatieve en culturele sector door te investeren in Nederlandse content zorgt voor een gezonde, florerende sector waar jong talent de kans krijgt zich te ontwikkelen en waarbij we blijven innoveren in vorm en inhoud. Dat is noodzakelijk om een Nederlands alternatief te bieden voor de veelheid aan internationale content.

Wat moet er anders?

Content met publieke waarde moet voor iedereen beschikbaar zijn op plekken waar het publiek is.

Ik ben van mening dat alle content van de publieke omroep voor al het publiek gratis en in goede kwaliteit beschikbaar moet zijn. Ook online, en op die plekken waar het publiek is. Via eigen NPO kanalen, maar ook via andere kanalen.

Publieke waarde van de content moet het centrale uitgangspunt zijn bij het bepalen welke content wordt geproduceerd.

Zowel omroepen als de NPO moeten de publieke waarde van content voorop zetten. De publieke omroep is de verbindende schakel tussen verleden, heden en toekomst, en tussen steeds verder uiteenlopende doelgroepen, visies en levensovertuigingen. Verhalen die de moeite van het vertellen waard zijn, zonder dat daar commerciële of politieke belangen mee zijn gemoeid. Daarmee bewijst de publieke omroep haar toegevoegde waarde.

Bij de keuze voor productie en distributie van content moeten niet de marktaandelen van lineaire tv-zenders bepalend zijn maar een zo optimaal mogelijk bereik over alle platforms.

Het huidige lineaire programmeermodel van de NPO heeft een tijd lang goed gewerkt. We leven nu in een andere tijd, waar lineair kijken nog steeds van groot belang is, maar niet de enige richtinggever moet zijn wat betreft de verdeling van het geld en de plaatsing van programma's. De visie daarop moet breder worden. Het uitgangspunt van de keuze moet zijn welke content vanuit de publieke waarde gezien geproduceerd zou moeten worden, en hoe de beoogde doelgroep het beste wordt bereikt.

Een stabiele financieringsstroom is een essentiële voorwaarde voor goed functionerende publieke media.

Door teruglopende STER-inkomsten en de elkaar opvolgende bezuinigingen van het kabinet Rutte I en II wordt de publieke omroep al jaren achtereen geconfronteerd met minder inkomsten. Het hybride bestel waarbij een deel van de financiering uit de STER inkomsten komt, zorgt de laatste jaren voor steeds meer onzekerheid over de begroting, waardoor het maken van plannen en beleid steeds moeilijker wordt. Een sterke publieke omroep is gebaat bij stabiele financiering.

De maatschappelijke diversiteit die de omroepen weerspiegelen moet terug te zien zijn in ons aanbod. Het aanbod moet herkenbaar en herleidbaar zijn.

De manier waarop de publieke omroep in Nederland is georganiseerd is uniek, met twee taakomroepen, zes omroepverenigingen en aspirant-omroepen. De omroepverenigingen borgen met hun externe pluriformiteit de maatschappelijke functie van de publieke omroep. De

omroepverenigingen zijn geworteld in de samenleving. Zij leveren een belangrijke maatschappelijke bijdrage door verbinding met hun leden, interactie met publiek, en samenwerking met tal van maatschappelijke organisaties. En zij weten in creatieve competitie hoogwaardige content te produceren tegen lage kosten. Binnen deze verenigingen treffen we unieke makersculturen aan, waar mensen missiegedreven aan content werken. Wel vind ik dat omroepen zich sterker moeten profileren en dat we meer ruimte moeten bieden voor geluiden uit de samenleving die nu niet of onvoldoende gehoord worden. Het bestel moet open blijven, er moeten kleuren toegevoegd kunnen worden zonder dat de complexiteit van het bestel toeneemt.

Er moet intensiever worden samengewerkt met partijen die content van publieke waarde maken.

Ik zie dat er ook andere partijen zijn die content van publieke waarde maken. Dat is niet exclusief voorbehouden aan omroepen. Dat kunnen producenten zijn, maar ook kranten of maatschappelijke organisaties. Samenwerking bevordert de totstandkoming van goede content met publieke waarden, en waar er nu nog juridische belemmeringen zijn moeten die zoveel mogelijk worden weggenomen.

Een sterke publieke omroep is cruciaal voor onze democratische samenleving en een belangrijke verbindende factor. De noodzaak hiervan laat zich elke dag voelen. De unieke Nederlandse wijze waarop dit is georganiseerd is iets om te koesteren, en tegelijkertijd vraagt deze tijd om een kritische blik. Een gedeeld gevoel over de noodzaak van de publieke omroep, en over wat ook anders kan, legt een basis om met elkaar dat gesprek aan te gaan.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Arjan Lock', is positioned above the typed name and title.

Arjan Lock
Voorzitter Raad van Bestuur Evangelische Omroep
Voorzitter College van Omroepen